

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Uvsjön i Örnsköldsviks kommun, Västernorrlands län.

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets benämning	Uvsjön
Objektnummer	2202092
Kommun	Örnsköldsvik
Socken	Skorped
Fastigheter	del av Uvsjön 1:2 del av Uvsjön 1:3
Markägare	se sändlista
Lägesbeskrivning	ca 40 km VNV Örnsköldsvik
Topografisk karta	19 I Örnsköldsvik NV
Ekonomisk karta	19 I 7 a-b
Geokod	19I7b1A1B
Areal	168 hektar
Därav landareal	168 hektar
Naturtyper	Barnaturskog: 157 hektar Myr: 9 hektar Bergimpediment: 2 hektar
Förvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av reservatet

Reservatsområdet är ett variationsrikt, naturskogsartat skogspart på berget Norrhöglidens sluttningar vid Uvsjöns nordvästra strand. Granen dominerar bestånden men stora delar av skogen har ett bitvis rikt lövinslag och har tidigare övergått av skogseld. Döda träd och lågor (liggande döda träd) förekommer generellt i måttliga mängder. I de mer produktiva delarna av området kan tillgången dock vara riklig. Trädåldrarna är i genomsnitt kring 100-140 år men även äldre individ förekommer. Äldre plockhuggningar och dimensionsavverkningar har förekommit men inte i sådan omfattning att kontinuiteten av gamla, grova träd, högstubbar, lågor, luftfuktighet påverkats nämnvärt.

Ett flertal rödlistade arter (Artdatabankens samlingsnamn för hotade, sårbara och sällsynta arter) av framförallt lavar och vedsvampar som är mycket sällsynt förekommande i det rationellt brukade skogslandskapet har rikliga förekomster inom området. Exempel på sådana arter utgör vedsvamparna rosenticka, lappticka, rynkskinn ostticka och gräddticka, samt i den fuktiga nordostslutningen hänglaven långskägg

Påträffade kulturlämningar i området utgörs av ett äldre gruvhål med tillhörande skrotstenshög, beläget i Norrhöglidens sydostsluttning, strax norr om den södra reservatsgränsen. En liknande lämning påträffas även sydväst härom utanför reservatet.

Ärendets beredning

Reservatet upptogs i den länstäckande urskogsinventeringen i slutet av 1970-talet men värderades då relativt lågt (klass 3). Efter kompletterande inventeringar 1993 och 1995 har området befunnits hysa ett osedvanligt stort antal rödlistade (hotades, sårbara eller sällsynta) arter av framförallt vedlevande svampar och lavar. Länsstyrelsen beslutade 1995-05-03 om ett interimistiskt (tillfälligt) naturreservat enligt 11 § naturvårdslagen på de aktuella fastigheterna. Beslutet förlängdes 1998-08-20 ytterligare tre år (t o m 2001-08-19) men kan därefter ej förlängas ytterligare.

Förhandlingar mellan staten (Naturvårdsverket) och berörda markägare avseende ekonomisk ersättning påbörjades våren 1996. Statens förhandlare, SVEFA (Svensk Fastighetsvärdering AB), meddelade 2001-03-20 att markägarna till Uvsjön 1:2, enligt ombudet LRF Juridiska Byrån, ej kunnat enas om det slutbud som motparten presenterat 2000-10-30. Förhandlingarna har därmed avslutats utan att någon uppgörelse kunnat träffas. Markägarna till Uvsjön 1:3, Holmen Skog AB, har muntligen i förhandlingarna godtagit den föreslagna ersättningen. Något avtal om ersättning har inte upprättats.

I Örnsköldsviks kommuns översiktsplan anges det aktuella reservatsområdet som naturvårdsobjekt. Inga motstående intressen finns redovisade i planen och ett bildande av naturreservat bedöms förenligt med riktlinjerna i planen.

Vid remissbehandlingen har yttranden inkommit från 7 av de nio markägarna. Tre av delägarna (1/2 av andelarna) motsätter sig att ett naturreservat bildas i sitt gemensamma remissvar. Fyra av delägarna (1/4 av andelarna) tillstyrker att ett reservat bildas men anser att ersättningsfrågan skall lösas innan länsstyrelsen fattar beslut. Skogsvårdsstyrelsen och Örnsköldsviks kommun liksom Naturvårdsverket tillstyrker bildandet. Örnsköldsviks kommun noterar att den föreslagna reservatsbildningen är mycket tydligt grundad i kommunens översiktsplanering. Naturvårdsverket påpekar behovet av att i skötselplanen utförligare beskriva vilken ytterligare dokumentation och uppföljning som länsstyrelsen avser utföra. Verket efterlyser även en tydligare målformulering avseende flora och fauna, för att därigenom tydliggöra skötselplanens koppling till ändamålet med reservatet.

Grund för beslut

Ianspråktagande av mark för bildande av naturreservat innefattar en begränsning av den enskildes rådighet över sin egendom. Sådan inskränkning av den enskildes rådighet får enligt 2 kap 18 § regeringsformen endast ske då detta krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen. Bildande av naturreservat för bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer är ett sådant angeläget allmänt intresse. Länsstyrelsen bedömer att områdets naturvärden är så värdefulla att de motiverar ett beslut om bildande av naturreservat. Även vid beslut om vilka inskränkningar av ägarens förfoganderätt som skall gälla till följd av reservatsbeslutet skall en intresseavvägning göras mellan å ena sidan den enskildes intressen och å andra sidan behovet av begränsningar. I det aktuella fallet har länsstyrelsen tillmötesgått markägarnas önskemål om bibehållen äganderätt till området, varför ersättning kommer att utgå i form av intrångsersättning. Även i övrigt har markägarnas önskemål tillmötesgått så långt det är möjligt med hänsyn till syftet med skyddet av området. Sammanfattningsvis anser länsstyrelsen att naturvärdena i området har ett sådant värde att naturreservat bör bildas och att inskränkningarna i markägarnas rådighet inte sträcker sig längre än vad som är oundgängligen nödvändigt för att uppnå syftet med naturreservatet. Vad härefter avser ersättningsfrågan har det mellan markägarna och statens förhandlare, SVEFA, förts förhandlingar i syfte att träffa en överenskommelse om ersättningens storlek. Dessa förhandlingar har tyvärr inte slutat med att parterna kunnat komma överens. Markägarna är emellertid tillförsäkrade ersättning för rådighetsinskränkning, antingen genom att överenskommelse träffas inom ett år efter den dag reservatsbeslutet vinner laga kraft eller ytterst, att ersättningens storlek fastställs i domstol.

Detta beslut har meddelats med stöd av naturvårdslagen. Upplyningsvis vill länsstyrelsen nämna att från och med den 1 jan 1999 gäller **miljöbalken**, som ersatt bl a naturvårdslagen. Enligt lag om införande av miljöbalken (SFS nr 1998:811), gäller dock att ärenden som inletts före balkens ikraftträdande skall handläggas och bedömas enligt äldre bestämmelser, d v s som i detta fall föras till beslut enligt naturvårdslagen. De föreskrifter m m som meddelats i beslutet med stöd av naturvårdslagen äger tillämplighet med stöd av miljöbalken.

Naturskogen vid Uvsjön hyser ett flertal hotade och hänsynskrävande arter av framförallt lavar och vedsvampar, vilka inte klarar moderna skogsbruksmetoder. Området bör skyddas på grund av dess höga biologiska värden och betydelse för kännedomen om landets natur.

Länsstyrelsen bedömer att naturreservatet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) beslutar länsstyrelsen att del av fastigheterna Uvsjön 1:2 och 1:3 skall utgöra naturreservat. Området är inritat på till beslutet hörande karta, bilaga 1.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter, vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Ändamålet med naturreservatet

Ändamålet med reservatet är att skydda ett stort område barrnaturskog som hyser ett flertal hotade och sällsynta arter.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1. spränga, borra, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anordna upplag eller göra utfyllning
3. dra fram permanent mark- eller luftledning
4. anlägga väg
5. dika eller dämna
6. framföra motordrivet fordon annat än vid uttransport av skjuten älg/björn
7. upplåta mark för militär övningsverksamhet eller idrottstävling
8. sprida gödsel eller bekämpningsmedel
9. kalka mark eller vatten utan länsstyrelsens tillstånd
10. inplantera djur eller växter
11. uppföra byggnad eller annan anläggning utan länsstyrelsens tillstånd
12. fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra skogsvårdande åtgärd

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares eller annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet

1. upphuggning och markering av reservatsgränsen
2. uppsättning av enklare informationsskylt enligt skötselplan (bilaga 2)
3. provtagningar och inventeringar i syfte att övervaka och följa upp syftena med reservatet

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar
2. plocka växter, mossor, svampar eller lavar samt gräva upp växter. Bär och matsvamp får dock plockas.
3. skada mark och block
4. tälta
5. göra upp eld
6. framföra motordrivet fordon (inkl. snöskoter) eller cykel
7. klättra i boträd, samla insekter eller på annat sätt medvetet störa djurlivet
8. medföra ej kopplad hund annat än i samband med jakt
9. bedriva organiserat friluftsliv i kommersiellt syfte
10. företa vetenskapliga undersökningar utan länsstyrelsens tillstånd

Föreskrifterna under C gäller från och med 2001-06-15.

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel enligt fastställd skötselplan (bilaga 2).

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltning av reservatet

1. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m m om förvaltningen som framgår av bifogad skötselplan (bilaga 2).
2. Länsstyrelsen är förvaltare.

Den som vill klaga över beslutet skall skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen **till länsstyrelsen**, postadress: Länsstyrelsen, Samhällsbyggnadsenheten, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen skall ha kommit in inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I skrivelsen skall Ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ni önskar ytterligare upplysningar, ta kontakt med Britt-Marie Lindström, telefon 0611-34 92 11, fax 0611-34 93 77.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling samt i Örnsköldsviks Allehanda och Tidningen Ångermanland.

Detta beslut har fattats av länsstyrelsen styrelse. I beslutet deltog landshövding Gerhard Larsson samt ledamöterna Ewa Back, Willis Bergqvist, Ingvar Byström, Arne Englund, Håkan Höglin, Harry Jonsson, Anders Kempe, Elisabeth Lassen, Per-Richard Molén, Christer Nilsson, John Norberg, Jan Norin, Don Rösberg och Jan Sjödin.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit avdelningschef Leif Kåsthag, bitr länsarkitekt Bo Halvarsson, länsantikvarie Robert Olsson, länsassessor Lars Nyberg och naturvårdsdirektör Leif Göthe, föredragande.

Gerhard Larsson

Leif Göthe
Samhällsbyggnadsavdelningen, tel 0611-349244,

BILAGOR

1. Beslutskarta
2. Skötselplan

SÄNDLISTA

Bilaga 2.

SKÖTSELPLAN

Övergripande mål för disposition och skötsel

Uvvsjöns naturreservat skall förvaltas så att skogen får utvecklas fritt av naturligt förekommande processer. Reservatet skall stå öppet för allmänhetens friluftsliv enligt allemansrättsliga principer. För att uppnå dessa mål ska nedan angivna riktlinjer gälla och angivna åtgärder vidtas.

Riktlinjer och åtgärder

Skogsmark

Skogen skall få utvecklas fritt av naturligt förekommande processer i syfte att vidmakthålla och successivt ytterligare förbättra betingelserna för i den boreala naturskogen förekommande djur- och växtarter. Härvid får bland annat skogsbruksåtgärder ej vidtas utan skogsbestånden skall lämnas till fri utveckling. Den biologiska skötselinriktningen fokuseras därmed på den för området särskilt rika floran av vedsvampar och lavar. Arter och artgrupper som är särskilt beroende av en relativ kontinuitet med avseende på luftfuktighet, substrattillgång samt av människan i övrigt opåverkade förhållanden. Reservatet är bland annat härav ej lämpligt för aktiva naturvårdsbränningar. Spontant uppkomna bränder må släckas enligt räddningschefens bedömning, upphuggning av brandgator bör dock undvikas.

Jakt och faunavård

Fastighetsägarna förfogar över jakträtten på samma grunder som före reservatsbildningen. Nya jakttom eller skjutgator får dock inte uppställas/röjas utan länsstyrelsens tillstånd.

Anordningar för friluftslivet

En enklare parkeringsficka anordnas längs den södra skogsbilvägen, efter det att avtal om detta träffats med markägaren (Holmen). Se skötselplanekarta.

Inga stigar anläggs inom reservatet

Rast- eller eldplatser anordnas ej.

Information

Behovet av information är:

1. Informationstavla som visar gräns, bestämmelser och kort beskriver reservatet.
2. Reservatsfolder med allmän beskrivning.
3. Kort information på länsstyrelsens hemsida

Ett enkelt tavelställ sätts upp vid parkeringsfickan efter södra skogsbilvägen (Holmen). Vid all information om reservatet skall framgå att reservatet är i privat ägo och att besökare visar hänsyn.

Vägskyltning

Ingen vägskyltning skall ske.

Utmärkning av gränser

Naturreseptet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar.

Renhållning

Inga sopbehållare skall placeras ut. Besökare uppmanas att ta med sig eventuellt avfall.

Tillsyn/Övervakning

Länsstyrelsen tecknar avtal med entreprenör för skötsel och tillsyn av reservatet.

Uppföljning/övervakning av naturreseptets biologiska syfte och målsättning (se Riktlinjer och åtgärder, Skogsmark) sköts av länsstyrelsen och skall ske i enlighet med Naturvårdsverkets Allmänna råd (under utarbetning).

Dokumentation av utförda åtgärder

Anlitad entreprenör dokumenterar och rapporterar utförda åtgärder och kostnader för att möjliggöra uppföljning och utvärdering.

Finansiering av förvaltningen

Ekonomisk utredning

Iordningställande av reservatet enligt särskild plan	10 000 kr
Årligt underhåll	1 000 kr
Tillsyn	1 dv/år

Finansiering

Iordningställande och årligt underhåll sker genom tillgängliga medel från Naturvårdsverket.

Litteraturlista

Simonsson, Per 1979: *Urskogar och naturskogar i Västernorrlandslän. 1979:11*. Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Härnösand.

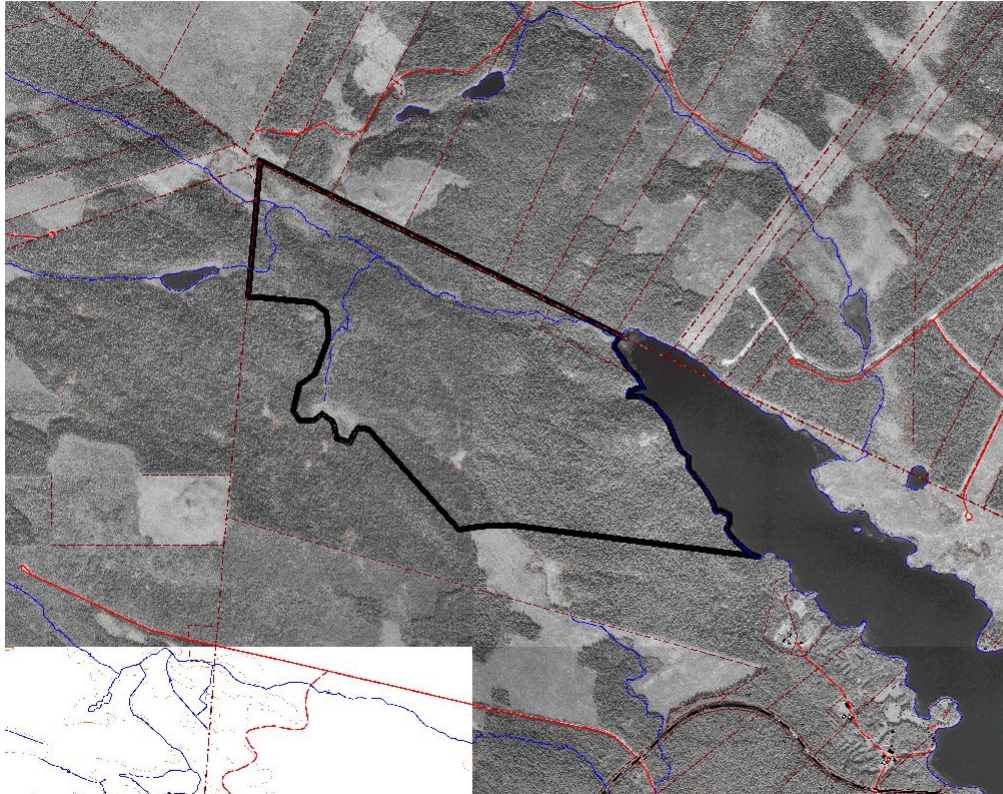
Norstedt, Gudrun 1993: *Uvsjön - en översiktlig naturinventering*. Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Manuskript.

Persson, Håkan 1995: *Naturvärdesinventering av Uvsjöområdet*. Länsstyrelsen i Västernorrlands län. Manuskript

Naturresevatet Uvsjön

Beslutskarta

dnr 231-6549-98
84-215

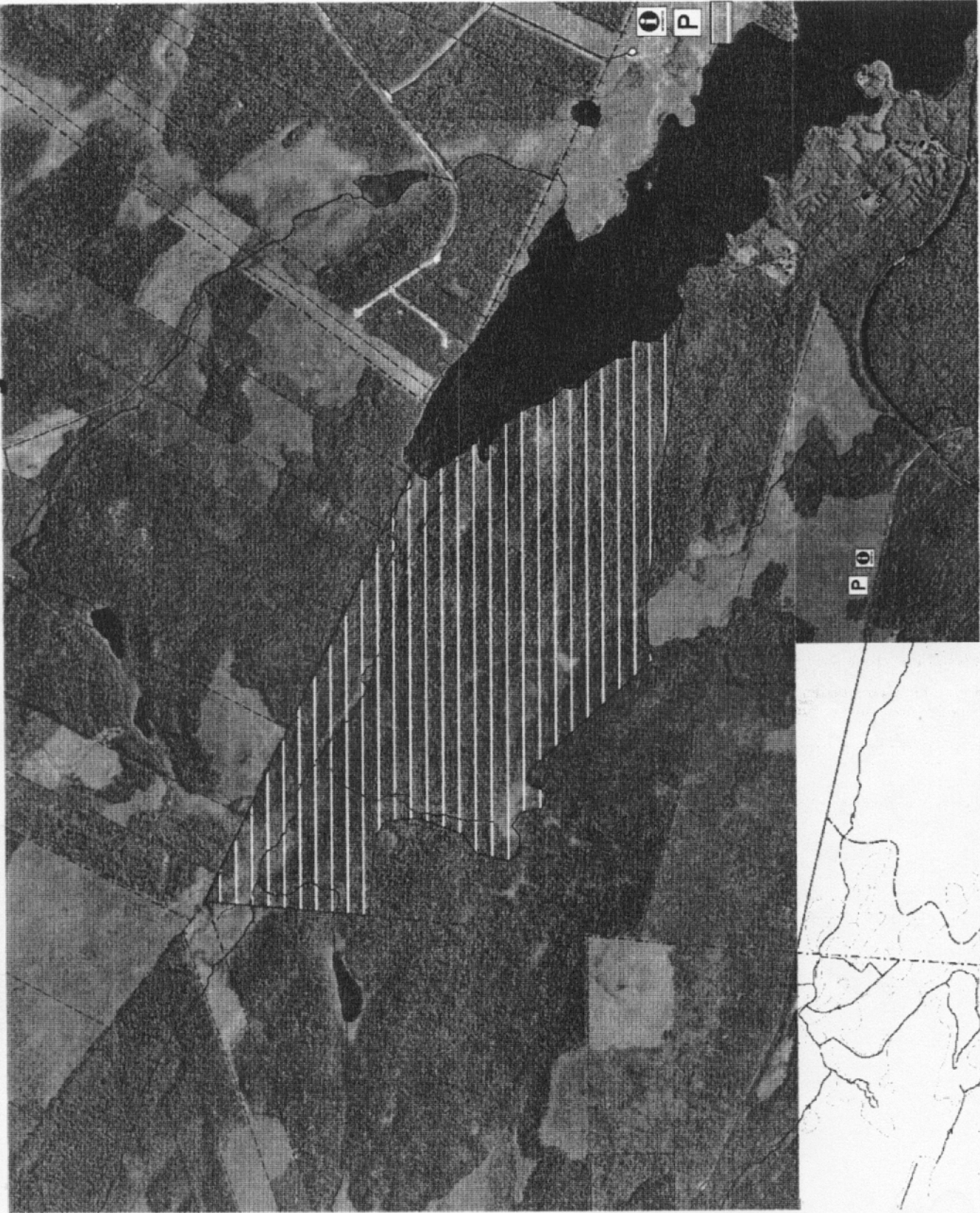
 Reservatsavgränsning

Bilaga 1

Naturreservatet Uvsjön

Skötselplanekarta

dnr 231-6549-98
84-215

Informationsskytt

Parkeringsficka

Föreslagen reservatsavgränsning

0 500 1000 1500 2000 Meters